

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetők és a felvétel
 összekötésben levő hird. irodák
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámciókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Vizeink levezetése.

Minden városnak, amely fejlődni akar s lakosainak egészségét biztosítani és a köztisztaságot ápolni akarja, első kötelessége, hogy a szennyvizek levezetéséről gondoskodjék. Léva városában ez az egyetlen kérdés, amelynek megoldását meg sem kísérelték. Amikor az utcák rendezése került napirendre, mert az aszfaltjárda annak keresztülvitelét sürgette, hangsúlyoztuk azt igen sokszor, hogy utcákat, tereket rendezni előzetes tervezet nélkül nem lehetséges, mert az utcák és terek csak úgy rendezhetők célirányosan, ha azok a városi utca-hálózatához alkalmazkodnak s egyuttal lehetővé teszik, hogy majd alkalomadtán a városi csatornázás is akként legyen megvalósítható, hogy emiatt sem az utcák irányát, sem a talajmagasság méreteit megbolygatni nem kell.

Megelégedéssel vettük tudomásul, hogy a város anyagi helyzetéhez képest igen nagy és értékes újításokat vitt keresztül. Az aszfaltjárda fektetési szabályrendelet szerint lassanként az egész városban be kell állítani a járdát. A villamos világítás, az utcák kövezetének jókarba hozatala lehetővé tette, hogy a város szélső részein új városrészek keletkezhesse. Ez pedig azt bizonyítja, hogy Léva városában nemcsak megvan a képesség a fejlődésre, de erős és eltökélt akarata is az, hogy fejlődjék.

Azonban éppen itt jutunk mindig ahhoz a kérdéshez, amely mintegy élő gátul tolikodik Léva városának fejlődése elé. És ez a szennyvizek levezetésének kérdése. Nem beszélünk ezuttal a milliókba kerülő csatornázásról, mert az jelenleg csak mint egy szép álom lebeghet lelki szemieink előtt, hanem arról, hogy ha új városrészek, új utcák és terek képződését megengedjük, akkor arról is kell gondoskodnunk, hogy az új házak szennyvizei akadálytalan kifolyást találjanak a városból s egyenes összeköttetést nyerjenek akár a Perec-patakka, akár a főcsatornákkal. De sajnos, éppen ezeket nem találjuk meg. Épültek a munkásházak a hegy alatt, újabban ki is kövezték az utcát, de a csatorna felé oly csekély az utca esése, hogy a szennyvíz ott marad az utcán. A Zúgó és a Csepregi-kut mellett épült utcák szennyvizét sem kapcsolták össze a Perec-patakka. Még legjobb a Vágóhid környékén épült házak talaja, ahonnan közvetlenül a Perecbe folyhat a víz. Ellenben a Damjanich-utca folytatását

képező, valamint a Mángorlóban épült házak már bizonyítják a rendszeres terv nélkül való építkezés minden hátrányát. A víz sehol direkt lefolyást nem talál. Hogy illusztris példával éljünk, felhívjuk a városi tanács figyelmét arra, hogy a napokban fürdeni látunk gyermekeket a városnak ezen a részén keletkezett tavakban és pocsolyákban.

Mig a Damjanich-utca nem volt kiépítve, az utca csatornájának folytatását képezte a Heinrich-földek mentén elvonuló árok, mely azután a szennyvizet a laktanyából kiinduló főcsatorna felé vezette. A Heinrich-féle föld ezen részén s ezzel szemben új beltelkek keletkeztek s új házak épültek. Az új tulajdonosok első teendője az volt, hogy beltelkeiket feltöltötték, Léva városa az árkot, mivel az utca közepére esett, betömte, az új utcát makadam-burkolattal látta el. Arra azonban senki nem gondolt, hogy ez az árok nem csupán a Damjanich-hanem az Árok-utca vizeinek elvezetésére is szolgált. Most már az Árok-utca vize nem tud merre letolyni, ezért előntötte a Jozsefcsek-féle rét egész alsó szélét s ott olyan pompás tavat csinált, amely stilszerűségével méltán előkelő módon illeszkedik be Léva város panorámájába.

Ezekre a lehetetlen helyzetekre akarjuk felhívni az előjáróság figyelmét, amelyek soron kívül sürgősen szánalándók.

Jól tudjuk, hogy a fejlődés oly rohamos, hogy akkor, amidőn az új építési engedélyek kiadásáról van szó, alig gondolhat valaki arra, hogy az új beltelkek esetleg gátul is szolgálhatnának a víz eddigi irányának, azonban ott, ahol már új utcák s terek keletkeztek, mulasztatlanul gondoskodni kell arról, hogy ezek vizei a lefolyást közvetítő főárkokkal szabad összeköttetést nyerjenek s hogy a régi városrészek vizeinek pedig az új utcákon s ha nem lehet, másutt, nyílt letolása szintén biztosítható.

Ez azonban másként nem érhető el, mint hogy ha szigorú lejtmerések eszközésével város fejlesztési tervezetet készítünk, az új utcák és terek irányvonalait előre meghatározzuk, sőt megállapítjuk a telkek nagyságát és alakzatát is s az építő polgárágot ezen előre meghatározott terv pontos betartására kötelezzük. Akkor nem fog előállni azon eset, hogy a polgárok nem respektálva a város határozatát, annak akarata és tilalma ellenére is ott és úgy építkeznek, amint akarják.

Most már körülbelül tudjuk, hogy hol s merre fog fejlődni a város. Tudjuk azt is, hogy csatornázásunk a föld alatt ez időszert nem létesíthető. Föld felett kell még beláthatatlan időnkig vezetni a szennyvizeket. Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy a fő levezető csatornák és árok még esőzés idején is akkora befogadó képességgel bírjanak, hogy ne kellesse tartani a víz kiöntésétől s a lapályos helyeken való összegyülemelésétől. Szigoruan ügyelni kell arra, hogy ahol az összeköttetés a főcsatornával megszakad bedugulás vagy feltöltés következtében, ott az baladéktalanul kinyitassák, mert a víz az egész talajt megfertőzi és a lakásokat nedvessé teszi.

Az utcák tisztasága.

Léva városában elrendelték, hogy a házúr, illetőleg a lakó, a háza előtti aszfaltjárót ezentul ne csak reggel, de délután is öntöztesse, söpörtesse.

A rendelet általában véve szép is, jó is, okos is. Elvben nem lehet kifogásolni. Van azonban bökkenője és ez szembeötlő, mielőst köztisztasági viszonyainkkal hozzuk kapcsolatba. Ugyanis kételyt támaszt az emberben aziránt, vajjon egyuttal igazságos is-e?

Tizenkét éve ugyanilyen rendeletet doboltattak ki Léván és miután akkor ugyanilyen kételyünk támadt, mint ma, behatóan foglalkoztam vele akkor a BARS 1902. évi 24. számában „Több rendbeli kérdés az illetékesekhez” című cikkemben.

Cikkem abban csucosodott, hogy addig, amíg a város az utcáit, a tereit, de meg a székháza körüli aszfaltjárót sem öntözteti és söpörteti rendszeresen és a néha-napján összesöpört szemelbucókat rendszeresen el nem borítja: nem róhatja jogosan lakóira azt a terhet, hogy a gyalogjárót — különbeni megbírságolás mellett — napjában ismétellen söpörtessék, öntöztessék.

Est valom ma is. S ha nincs is hatalmam arra, hogy a visszas állapotokat megszüntessem s ha számtalanszor szólaltam is fel ellenük hiába: mégsem hagyhatom a dolgot szó nélkül.

Visszas állapotok pedig azok, hogy a városban egyes utcákat, tereket majdnem soha, vagy csak sátras ünnepekkor söprik és öntöztetik; hogy a söprés és öntözés általában öletszerűen történi; hogy előbb söpörnek, aztán öntöznek — ha öntöznek; hogy az öntözés semmit sem ér, mert a portakarta makadamos uttesten alig látszik meg az eldugaszót permetezőből gyéron kiprűszkölt vízcsekkének nyoma; hogy, ha söpörnek, akkor söpörnek és kavarkják fel

a port, amikor javában folyik az emberforgalom az utcán; hogy az összesöprött szemetes port a szél ismét felkapja, szét-hordja, mielőtt a város szekereivel eltakarították volna; hogy a rendőrhatalóságnak az utastek és közterek hatóságilag való tisztántartására nincsen ingerenciája, mert hatásköre ebben nem terjed ki a város gazdjára; hogy... de elég ebből ennyi is.

Seprőgépünk — az igaz, van. Öntöző lajtaink vannak. Szekereink, igáink, kocsi-saink vannak. Ennyi van mellett mi többet kívánhat még a vágyó kebel, mikor — tesszem azt — Kiskúnmaján még ez sincs?

De ne térjünk el a tárgytól. Arra akartam polgártársaim figyelmét ráirányítani, hogy az a por, az a piszok, az a szemét, mely aszfaltjáróinkat nap-nap után ellepi, mind a felületesen vagy éppen sem söpört kocsitokról, terekről kerül oda.

A hiányos tisztaságu utastet állapotát sziszifuszi munkává teszi a járó tisztántartását.

A fenemlített rendeletet, azt hiszem, nem annyira a közönség bosszantására, zaklatására mint a gyalogjáró tisztaságának állandósításáért bocsátották ki.

De akkor miért nem követelik a lakosságtól, hogy óránként öntözzék és söpörje a lakása előtt: aszfaltot? Hiszen söprés után felőrával újra teli hordja a szél szeméttel, porral; öntözés után felőrával — kanikuliában — újra száraz az aszfalt!

És mikor a dolog így van, kérdelem: nem válik-e az a különben igen ésszerű rendőrségi intézkedés közönséges vexává?

A közterek tisztántartására kellene itt első sorban nagyobb gondot fordítani, első sorban jó példával előljárni az utcák s terek söprésére és öntözésére dolgában, uraim!

A város adakozik a tuberkulózis elleni védekezés céljaira, de utcai szanalmas tisztasági állapotával és tisztogatási rendszerével gondoskodik róla, hogy a tuberkulózis ki ne pusztuljon belőle.

Nincsen ehhez a közegészségi bizottságnak sem szava?

Karafiath M. dr.

T A R C A.

Ne légy . . .

Ne légy őszinte senkinek.
Ne nyissad szóra ajkadat.
Szíved, ha fáj, ne mondja el
Lelked miért oly hallgatag.

Az emberek mind visszaélnék
Igazt, ha mondunk öneik;
Gyógyírt nem nyújt a sebre senki:
Bar szemünkből forró köny esik.

Mátrai Ferenç Béla.

A templom előtt.

Irta: FERENCZI PAULA.

A templom előcsarnokában mégcsak ketten voltak. Két öregasszony. A ruhájuk foltos volt a feltünőbb helyeken és kopott, — az arcuk ráncos és sovány. Belülről kihallzott az ünnepi szertartástördelt hangja, — az utcának élet volt, tarka, virágos embertömeg hullámzott a nyári verőfényben.

Az egyik asszony, ki egész az ajtó mellett ült, unottan, egykedvűen mormolta az imát, — gépiesen babrálta a barna gyöngyű, rézfeszületet olvasót, — pörgette, ejtette

Mit mondanak! . . .

Sok ember, de különösen sok nő életét megsomorítja az a gondolat, hogy tetteinek nem lehet egyedüli bírója, hanem törődnie kell azzal: mit szólnak majd hozzá! Nem elég az, hogy a mai nevelési rendszer és az ősi életfelfogás a női szabadság szárnyát ugyancsak megnyirbálja, meg minden pillanatban, minden elhatározott cselekvés fölött ott függ Damokles-kardként az a lesújtó gondolat, hogy a nyilvánosság miképpen vélekedik róla.

Nagy városokban is, de különösen kisebb vidéki helyeken annyira rabszolgaságban tartja a nőket a nyilvános megítélés, jobban mondva: a megszólás gondolata, hogy az már szinte fontos társadalmi tényezővé válik.

Minél sűrűbben laknak az emberek, minél bonyolultabb üzleti, társasági vagy családi összeköttetésben állanak egymással, szóval: minél fejlettebb alakja van az együtt-élésnek, annál inkább áll érdekében a „köz“-né-ítéletével a magános egyént korlátozni. Amíg minden egyes ember, vagy csoport közvetlenül egy családfő, vagy törzsfőnök, vagy csh-mester ítélet és parancsköré tartozott, addig nem is volt annyira fontos a „piac“-ítélete. De minél inkább szabadul fel az ember, mint egyén kisebb csoportok hatásköréből, annál inkább kell tekintetbe vennie a „nép“-ítéletét, annál inkább kell törődnie a nagy nyilvánosság véleményével, ha tudniillik közéjük akar tartozni.

Nagyon kevés olyan ember akad, aki azt mondja: „Nem törődöm senkivel. Ha nem tetszem úgy, ahogyan vagyok, akkor nem tartozom közelek.“ Ki lehet olyan független, annyira a többiek fölött álló, hogy ilyen kijelentéseket tehesen? Mindenki kénytelen megalkudni a közvéleményvel, egyik többet, mások kevesebbet adnak szavára, azonban teljesen nem törődni vele lehetetlenség. Vannak azután, akiknek egyenesen szarnokává lesz a közvélemény, pl. a szereplő embereknek. Minél magasabb társadalmi osztályhoz tartozik valaki, minél nyilvánosabb politikai vagy társadalmi vagy művészi életet él, snál inkább kell alkalmazkodnia, annál hangosabban jut fülébe a cselekvéseire vagy beszédere vonatkozó közvélemény.

A közvélemény pedig felelmetes valami: az, amit kicsiben, meg két-három ember tud róla, pletykának szoktak nevezni, az meg-

növekedve, halvány színeiben kipirosodva, elmosódó vonalaiban határozottá válva „fama“ lesz, és az lesz az alapja a közvéleménynek. Ez pedig a legkөгyetlenebb bíró: külső jelekből ítél, megveszethető pro és contra vádol anélkül, hogy ellene védekezni lehetne. Bátor ember, aki emelt fejjel áll a bíró előtt és szemébe mer nézni; legelőbb lehatják fejüket és megpróbálnak elrejtőzködni. Mert ki az, akinek ne volna oka, ha nem is fél, a közvéleményt legalább is kényelmetlenül tartani? Mennyit áldoznak az emberek időben, pénzben és energiában, hogy „mások“ jó véleményvel legyenek felülök, milyen fontosnak tartják!

A közvélemény rendszeren egy bizonyos társadalmi osztály átlagembereinek gondolatát tükrözteti vissza. Ezek az átlagemberek, mert hiszen többségben vannak, irányítják főfogásukkal a közvéleményt, ezek azok, akik a fölöttük állókat le szeretnék magukhoz rántani ítéletükkel. Amit nem értenek meg, az szerintük „hóbortos örület“, amit nem tudnak utánozni, az „oktalan különködés“, amit szeretnének megenni, de nem mernek, az „szemérmertlenül felháborító“. Az ítélet kialakításában szerepelnek a hangadók és a továbbterjesztők; egyformán alap, gondolkodás és józérés nélkül mondják, ami eszükbe jutott, vagy amit hallottak. Valami igazság van abban a régi közmondásban, hogy nem zörög a haraszt . . . Azonban mégis lehet mondani, hogy a közvélemény egy végtelenül szabálytalan, groteszkül mutató, torzító tükrő, amelyben a legegyszerűbb, legmindennapibb dolog ijesztő formában, majdnem felismerhetetlenül mutatkozik meg.

A naplápok, melyeket a közönség általában annyiszor leicsinyel, aránylag még a legrealisabb, legbecsületesebb tükröi a közvéleménynek, hiszen olyan emberek állítják össze, akiket jóhiszemű objektivitás vezérel, vagy ha szubjektív ítéletekről van szó, magasan az átlag fölött álló emberek szólnak meg benne. Mégis folytonosan halljuk: hogy lehet ezt irni, ilyet kinyomatni? — és így tovább. Pedig a szóbeli közvélemény, mely elterjedtebb, közkedveltebb, sokkal magasabb nívón áll és mégse szólal föl soha senki, mikor általában régamakát kolportálnak: hogyan lehet ilyent kimondani? Valami különösen tipikus jellemvonása a tömegnek az a majdnem kárörvendően éles és gunyos kritika, mellyel a főléje emelkedő embereket vagy ezeken át az intézményeket tájja. Nem

az egyik szemét a másik után, — azonban ma valahogy sehogyse akart fogyni.

Egyszerre becsúszta az ölébe, — ráér imádkozni majd akkor, ha már jönnek kifelé.

A társa a sor szélén szundikált. A kezére neki is olvasó volt csavarva, s az ölében egy nagybetűs imakönyv volt széjjelnyitva.

Az ajtó mellett levő asszony unta meg először a hallgatást. Odafordult a másikhoz halkan, mintha valami imát mormolna, — szólt hozzá:

— Hé! . . .

A szélső asszony felriadt, azt hitte, valami jólelkű ember keltette fel, mert a markát egy hirtelen mozdulattal összehúzta, mint amikor krajcárokat kap . . . Aztán hirtelen észrevette a másik halvány asszonyt.

— Azt hittem, alszik.

A szélső asszony összehúzta a vállát, egy-kettőt köhécselt előbb, aztán siránkozó hangon szólt reá:

— Lehet is! . . . A szegény, igazán még aludni se tud, — nem engedi a sok gond, a koplalás, . . . meg aztán azt a krajcárt is lesni kell folyvást . . .

Egy kicsit elhallgattak. Szegény emberek közt nem folyik gyorsan a szó. Az ajtó melletti nő csendesen vizsgálta a másikat, aztán elégtelen morfondírozta magában: milyen rendes; alig kopott a ruhája . . .

Bezzeg az övé szánalmasabb, foltosabb sokkal!

Kis idő múlva már barátságosabban folytatta a szót:

— Ma sokan vannak nagyon.

A másik már régen visszafüledt az álomba, s csak úgy félig ébren bólintva mondá:

— Sokan!

Megvolt a témájuk is már, ami mindkettőjüket érdekelte. Kezdett a beszélgetés megindulni lassan.

— Az emberek ma kell összekuporgatni az egész hétre valót, — de most már annyian jönnek úgy ünnepnap ide, hogy a csendes koldusoknak, akik az egész hetet reggeltől estig itt töltik el — alig jut . . .

A másik elsóhajtotta magát. Meg is dörzsölte a szemét. Könnyet azonban a legnagyobb akarattal se tudott kisajtolni. — Hiába, — a nyomoruságban elfogy az is? Aztán bizonyos keserű irigységgel nézett a másikra át . . .

Még az panaszkodik, mikor a legjobb helyen ül! A jámbor hívő úgy szólván belébölik . . . Aztán olyan alázatosan tud imádkozni, kéri, hogy még a koldustársaknak is megesse rajta a szíve, ha nem tudná, hogy minden este pálinkát iszik, meg húst is többet lát talán, mint más kenyeret.

Meg is akarta ezt úgy mondani, de hir-

lehet állítani, hogy az emberek egymással szemben valami tudatosan elismerékek volnának, de mégis akad néha megbecsülés, kölcsönös szeretet, elnézés. Amde ha valaki a közvélemény szemében és becületében a Bazilika magasságát akarta elérni, akkor legalább is az Eiffel-torony magasságával kell bírnia és nyugodt lehet, hogy az elismerő tömeg minden egyes embere talán fog életében vagy személyén olyan kifogásolni magát, mely a legnagyobb elragadtatás mellé odailleszti azt a megszokott „de” szöveget . . .

Vannak azután kivételek: a tömeg kedvencei. Ezek azonban sohasem igazán értékes egyének, legtöbbször csak „hatások”, akár szellemileg, akár testileg. Iyének egy népszerű színész, sportember, rutinos tömegszónok. Ezeknek azonban hamar lejár az idejük; és amilyen hamar bejutnak a közvélemény szerelmébe, olyan hamar le is „pásszolnak”, mint mondani szokták.

Az átlagemberek e szigorú és kellémetlen, szájról-szájra adott véleménye nagyon sok embert és különösen nőt meggátol abban, hogy igazán kedve szerinti és legjobb meggyőződéséhez mért életmódot folytasson. Például nézzük egy nő életét, akit ismernek, aki „számít”. Ha a Szécsenyi-téren sétál, „no, ez is mindig a korzón van”; ha elhagyott Kossuth L. úton sétál, „biztosan találkára megy”. Ha egyedül sétál, „ennek se akad senkije”, ha valakivel sétál, „vau valami köztük”, ha nem sétál, „biztosan van oka nem mutatkozni”, ha reggel sétál, „micsoda furcsaságai vannak”, ha este sétál, „szándékai vannak”. Szegény nő! Aki tördök a mások véleményévé, igazán kénytelen beletörődni abba, hogy fővesse, amit a többiek tesznek, azon legalább senki sem gondolkodik miért tette. Így van, hogy szomorú példával éjjelek, a ruhák ügyével is. Legtöbbször, természetesen pogári asszonyokról beszéltek, szívesen viselnek tovább a tavalyi ruhájukat, a mely se kopott, se gyűrött, se divattalan. Az éj, „de mit fognak szólni, ha én a tavalyi ráncatlan aljamban és rövid ujjú búzomban jelenek meg?” Ez fontos és így készül az új ruha vagy átalakul a régi, mert ugyan én meg vagyok róla győződve, hogy az idei divat förtelmesen csunya, de barátaink, szóval a világ (micsoda perspektíva!) megköveteli, hogy én is viseljem. A közvélemény kényszerítő hatása miatt cselekszik az ember elvei ellenére. Nézzük a vendégfogadást. Sokan diéta-étkezésre vannak szorítva, sokan direkt illetlen-

nek tartják a vendégségben többet enni a normálnál, s kan nem is tudnak kiöltözöködni és befűzve (ez titok!) enni; és mégis látjuk, hogy a másfél—két diner-k rejtenegetes sok, főlöleg drága étellel vannak túlterhelve. Az asztal ezüsttel megrakva, a szobák pálmával feldisztatva, mert mit szólnának, ha senkiházi Nincstelenné vacsorája valamivel hátramaradna a többieké mögött! Mit mondanának! . . . Mit gondolnának! . . .

Pedig hát úgyis mondanak! Akárhogyan tiltakozik és igyekszik valaki, a szóbeszéd terjed és különösen módon sohasem az egyének dicséretes tulajdonságairól. Pedig akad mindenkinek ilyen, ha nagyon keresünk . . .

Sas Margit.

Czukorgyártás kukorica szarából.

Már régóta ismeretes, hogy a kukoricában, a cukornád rokonában sok édesség van, különösen pedig az éretlen szarában. Sőt a fiatal csutkatermés, amikor a teljes kukoricát megfőzik, igen édes, úgy hogy sokan szeretik rágicsálni és belőle az édes nedvet kiszopogatni. De maga a szemtermés is édes, amiről főleg az édes málé élvezetekor győződhetünk meg.

Tehát nem csoda, ha sokan arra gondoltak, hogy úgy mint az igazi cukornád szarából cukorlevet sajtolnak ki, hasonlóan a kukorica szarából is édes nedvet lehet kinyomolni, melyből aztán cukrot állíthatnak elő. Franciaországban, miként ez a „Biologica” híres szaklap írja, Stewart vegyész kísérleteket tett az irányban, vajjon a kukorica-szár mennyi cukrot tartalmaz. Ez okból a kukorica szarát különböző érettségi állapotban vizsgálta meg. Ez azt találta, hogy a kukorica szarában akkor fejlődik legtöbb cukor, ha a szár csúcsán fejlődő bugás virágzatot kinyílászok leszakította, valamint a levél hónaljában képződő kukoricacsutkát, melyen magvak fejlődnek, hasonlóan a porzós virágzathoz, letördöste. Ilyképpen a cukorképződés a növény szarában halmozódik fel. A cukormennyiségre méréseket tett és azt találta, hogy 100 kg. éretlen kukoricaszárban 88 kg. édes nedv foglaltatik, ebben pedig 13,5 kg. kukoricacukor van. Tehát átlagos számítással véve a dolgot, egy tonna (1000 kg.) kukoricaszarából majdnem egy métermazsa cukor (90 kg.) állítható elő.

Mindenesetre érdekes tanulmányozások, ha még figyelembe vesszük Stewart további

kutatásait. Ugyanis a kipréselt kukoricaszarából kilugozás által papírost állított elő, ami a kukoricaszár értékesítésére szintén fontos körülmény. A további kísérlet az igen fejletlen kukoricacsutkára fog kiterjedni, amennyiben a tejnemű nedvből nemcsak cukrot, hanem a kisajtolás maradékát, a cefrőnek nevezhető anyagot kiterjeszteni szándékozik és belőle szeszt főzni törekedik.

Bizonyára kukoricatermelő gazdáinkat érdekelni fogják Stewart kísérletei, mert dacára, hogy a kukorica szára jó takarmány, sőt a csalamádé pótolhatlan elesség a tejelő tehéneknek, mégis, ha emellett még jobban lehetne értékesíteni, akkor a kukoricatermelés még jövedelmezőbb ága lenne a földművelésnek. Másfelől igen kívánatos volna, ha efféle kísérleteket a mi gazdasági intézeteink, vegytani kísérleti állomásaink is megtennének, amilyeneket Stewart megtesz, mert gazdasági tekintetben tanulságosak, esetleg új iparág meg-honosítását segítő elő.

Dr. P. I.

Vihnyi hírek.

Ügyvédgyűlés. Az országos ügyvédszövetség barsz megyei osztálya f. hó 19-én tartotta meg Vihnyén szokásos nyári közgyűlését Levatic Gusztáv elnöklöte alatt. A gyűlés tárgyai az ügyvédi kar belügyi voltak.

*

Hangverseny. Az épülő kápolna javára a fürdő közönsége f. hó 19-én hangversenyt rendezett, melyen a fürdő legkitünőbb művészi s műkedvelő erői vettek részt. A műsort Cserna Katica urleány ügyes, gyakorlott zongorajátéka vezette be List 13. rapszodiájával. Reisenleitner Klárka és Csányi Clarissa urleányok monológokat mondtak igen kedvesen. Sugárné Kovács Iméne urasszony, ki a fővárosi hangversenyekről már ismert énekesnő, nagy hatással énekelt több operáriát, műdalt, és chansont. Diszkrét kísérője Kegécsy Nagy Lajos volt. A jól sikerült hangversenyt Balog Laci és zenekarának quartette fejezte be. Utána tánc volt, melynek csak a reggel vetett véget.

*

telen lenyelte a szót s csak úgy gondolat nélkül mondotta utána:

— Bizony alig, . . . alig! . . .

A másik asszony hirtelen odaszólt a szélsőnek:

— Osztan mióta ül itten?

Az sóhajtott elébb hosszán, s csak aztán válaszolt:

— Második éve, azelőtt a külvárosi templomoknál ültem.

Az ajtó melletti nagy érdeklődéssel folytatta:

— És azelőtt?

— Az uram tartott el, — Isten nyugosztalja szegényt. Munkás volt a vasgyárban, — igaz, én is mostam, mikor a gyerekek szaporodtak . . .

— Gyereke is volt?

— Hét! . . .

— Mért nem megy azokhoz?

— Négy meghalt! A háromnak megmagának is elég a gondból . . . mert a szegény ember csak gondra születik! Az egész fiataliságát eldolgozza, mint az állat, — és vén-ségére mehet koldulni!

Egy selyemruhás nő közeledett. Az arcán össze volt folyva a sok festék, a vonásai gyűrődtek voltak, a haja izzadtan csapzott a szemébe.

Egy pillanatig gondolkozva nézte a tö-

pörödött, aszott alakokat, aztán az ajtó mellettinek egy hatost dobott oda.

A másik arcán végig futott a keserű irigység. A hangja szinte a torkába fult:

— Hatost dobott!

— Annyit!

Egy párat nyelt, aztán valami elfojtott fájdalom, valami szenvedő kegyéirigység tört ki belőle.

Bezzeg ezeknek jó, könnyen jutnak hozzá; osztán nem is gondolnak előre, ha megválnak . . .

A másik nem is figyel rá. El volt foglalva a pénzével, a sok ránc között nehezen találta meg a zacskót . . .

— Másnak dolgozni kell; . . . beleöregszik! . . . Ezek meg a napot lopják csupán, és vétkeznek, — és jobb dolguk van nekik mégis! . . .

A másik asszony már elrakta a pénzt. Egy kicsit esőrdült amikor bedobta. Rántott a vállán, hadd hallja . . . hadd . . .

Az pedig félig hangosan beszélt már:

— Nem is dolgoznak! . . .

Az ajtó melletti asszony hirtelen bele-vágott! Szinte önkénytelenül tört ki belőle a szó:

— Hát minek is dolgoznának! . . .

A hangja rekedten rikácsolt és volt benne valami különös, — valami, amire a

másik öregasszony a lelke mélyéig rendült meg:

— Hogy mit is dolgozna . . .

A szemét erősen lesütötte a földre, — de így is percekig tartott, ameddig meg birt szólalni:

— És maga mióta ül itt? . . .

— Négy éve . . .

— És azelőtt? . . .

Nem merete a mondatot befejezni. Valami megnevezhetetlen érzés, valami ösztön visszariasztotta attól. A másik azonban gúnyosan élesen nevetett rá:

— Azelőtt? . . . mulattam, éltem! . . .

A szélső asszony ajkán megfagyott a szó. Ráncos, sovány ujjával zavartan kezdte az olvasót babrálni, — az ima azonban valahogy, sehogyse tudott az eszébe jutni.

A társa kiméletlenül, durván belevágott a csöndbe:

— Éltem! . . . Aztán mikor már a festék nem tudta elfedni a ráncot, idejöttem és koldultam, — éppen mint maga! . . .

Koldusok jöttek. Lassu motoszkálással, csoszogással foglalták el a helyüket, szedték elő az olvasót, a nagy rongyos levelű imakönyveket.

Csend volt, a másik asszony is elhagyta a nevetést . . .

A szélső koldusasszony még mindig

Az Annabál, — ma, 26-án, — lesz megtartva minden valószínűség szerint még nagyobb sikerrel, mint bármikor, mert ma délelőtt lesz az ujjonnan épült kápolna felszentelése is, melyet Dr. Radnai Farkas beszercebányai püspök megbízása folytán Daunher József vihyei plebános, pápai látván fog végezni.

Különfélek.

— **Városi közgyűlés.** A város képviselőtestülete a folyó hó 21. én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a polgármester mindenekelőtt bejelentette, hogy a tíz-ötörkös és neje elhunyt alkalmából a képviselőtestület által kifejezett részvételt Őfelsége a kabinetirca útján köszönetet mondott. — Bejelentette továbbá, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a képzési 25000 koronás adomány lefizetésére a folyó évi december hó 1.-ig használtat adott. Ezután a t. ügyvezető elterjesztése folytán neh. özv. *Mészáros Józsefné* hagyatéki ügyével foglalkozott a közgyűlés és kimondotta, hogy a végrendeletben a város részére bizonyos feltételek bekövetkezése esetére fenntartott utóörökölési joghoz ragaszkodik s azt biztosítani kívánja. A legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok nevezésének összeállítására *Leváltich Gusztav*, ifj. *Klain Ödön* és *Tokody István* képviselőtestületi tagokat küldte ki. Végül *Kis József* elemi iskolai szolgálatkér iránti kérését tárgyalta le, amit szintén teljesíthetőnek nem talál s így azt elutasította.

— **Virágos Léva.** Nem először perdítjük meg a gondolatot, hogy a virágkultusznak a város utcai, terei díszítésénél nagyobb szerepet kellene engedni. Egészen más, sokkal barátságosabb, csinosabb színe lenne az egész városnak, ha az ablakok előtt virágokban virágok tényleg színeznének, a villanyoslopokat virágok öveznek. Eredendő nagy hiánya amúgy is Lévának, hogy nincsen parkja, hogy tereiről is hiányoznak a fák, melyek idővel hatnának már a szemlélet által is azokra a szerencsétlen halandókra, kik nem utazhatunk a lévai kanikula elől a keleti tenger partjára vagy legalább a Tátrába, hanem itt taposunk térdig a megolvadt aszfaltban. A középületek bir-

nem tudta megtalálni az ima első szavát, — ehelyett önkénytelenül ismételte az asszony retentő szavait, miközben ujjai gépiesen csúsztak át az olvasószemeken:

— Eppen, mint én!

Aztán belemarkolt egyszerre valami végtelen keserűség a lelkébe, — gyűlölettel telt el az egész világ ellen, mely oly egyforma helyre veti a jót és a gonoszt. — A templomban lezúgott az orgona, a hívők tolongni kezdtek kifelé. Az asszony felriadt. Tekintete átvédte a kopott, aszott kenyértársra.

Ott ült összegörnyedve, a szemében alázatosság volt, az arca szomorú, — a szeme könnyes, — és reszkető kezébe csak úgy hullt a bő alamizsna.

Lehajtotta a fejét, aztán keserűen, mélyen felsóhajtott:

— A világon, nincs igazság! . . .

S egyszerre mély, fájó irigységgel gondolt arra a kifestett, selyemruhás nőre, aki hatost dobott előbb, . . . belátta, hogy igaz van a másik asszonynak nagyon — minnek is dolgozna . . . hisz oda jut ő is, hová mások kerülnek, akik a munkában öregedtek meg; és aztán még ott is jobb dolga lesz, — mert csunyább, aszottabb, nyomorúságosabb, vénebb lesz, mint a többi, — a hívők őt fogják szánni, az ő markába fog hullni a legtöbb alamizsna, — mert hát a világ rendje hamis, mert a rossznak még a nyomorúsága is jobb, mint a jónak!

tokosai volnának első sorban hivatva, hogy jó példával járjanak elől. Ott van például a város háza. Mily egészen másként festene a homlokzat az ablakok párkánya elé alkalmazott virágrácsal, a takarékpénztárak és bankok, a sok magánépület körül a Kossuth-téren, a Kazinczy- s a Petőfi-utcán mind szinte kívánczok néhány tő virág után. Városi bizottságot kellene e célra szervezni, mely hivatásának ismerné felhívni az egyes házbirtokosokat, első sorban a város vezetőit, hogy házaik homlokzatára virágrácsokat alkalmazzanak. Néhány korona költséggei fel lehet bokrétaálni az egész várost tavaszról őszig.

— **Halálozás.** Pénteken délután Léva város egész lakossága a legnagyobb megilletődéssel értesült a szomorú hírről, hogy dr. *Weinberger Adolf*, Barsvármegye tisztelbéli főorvosa, a város képviselőtestületének egyik buzgó tagja, Grác mellett egy közlegényben, ahová üdülni és szórakozni ment, munkás életének 49. évében, szív- szélhűdés következtében váratlanul elhunyt. A halál által kedves családjá kőréből legszébb férfikorában kiragadott, általánosan tisztelt orvos a közügyek és — mint az iskolaszék elnöke — a tanügy terén is kiváló tevékenységet fejtett ki. Halála a legmélyebb gyászba borította szülőit, nejét és három árváját, akiknek mérhetetlen fájdalomban ösztön és igaz részvéttel osztoznak a család rokonai, barátai és ismerősei. Úgy értesülünk, hogy földi maradványait Lévára szállítják és itt fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Galamblövő verseny Léván.** A sportnak ezen nemes ága vármegyénkben eddig nem jutott szerephez. Amint értesülünk, *Krajtsz Jenő*, a barsvármegyei gazdasági egyesület agilis titkára kezdeményezésére a vármegye urt vadászai és sportkedvelői a lévai sportegylet támogatása mellett szeptember hó 8-án a lévai katonai lövöldében galamblövő versenyt rendeznek. A verseny a kora délutáni órákban veszi kezdetét s számos díj kerül kiosztásra. A rendezőség Barsvármegye egész területére kiterjed, a verseny iránt, bár az eszme csak most pendült meg, már is nemcsak megyeszerte, de a megyén kívül is nagy az érdeklődés, a szomszédos vármegyékben, sőt Pestmegyéből is számos ur vadász jelezte érkezését s így a verseny sikere már is biztosítva van. A verseny anyagi eredménye a barsmegyei gazdasági egyesület és a lévai sportegylet javára lesz fordítva.

— **Papi jubileum.** *Fintér Károly*, aranyosmaróti apát plebános e hó 15.-én ünnepelte meg 40. évfordulóját szenteltetésének 30.-ik évfordulóját, amely alkalommal barátai, tisztelői és a hívek őszinte szeretettel üdvözölték az általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő lelkipásztort.

— **Borzalmas szélvész.** A múlt hét első négy napján rettenetes, szinte elviselhetetlen hőség volt, amelyet e hó 23-án esütőritkón délután 3-6 óra között hirtelen erős vihar váltott fel, amelyre már évtizedek óta nem emlékeznek s amely nálunk is számos fatövesűt tépett ki. Ez a rettenetes szélvész — sok helyütt zuhogó zápor kíséretében — végig száguldott majdnem az egész országon, mindenfelé borzalmas pusztítást hagyva nyomában s mint a lapok írják, — egyes helyeken a nagy anyagi káron kívül, — mit a gazdaságokban tett, — halálos sebesülteji is vannak. Budapesten olyan erővel dühöngött a vihar, hogy nemcsak tűzfalakak és kéményeket döntött le, hanem számos épületnek a fedelét is letepte. A fővárosban 7 halottja és 70-80 sebesülte volt az iszonyú szélvésznek, amely pusztításával több millió kárt tett.

— **A VI. oszt. tanulók vizsgálata.** Vármegyénk köznevelési bizottságának folyó hó 14.-én tartott ülésén *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelő a többi között jelentést tett az elemi népiskolák VI. osztályaiban a tanév végén lefolyt vizsgálatokról is, amelyekben részint a megbízott hat iskolafelügyelő, részint a tanfelügyelő vagy helyettese elnökölt. A jelentés szerint a vizsgára bejelentett 667 tanuló közül 573 vizsgázott le; 523 sikerrel, 50 pedig vizs-

szavetett. A megtartott vizsgákon 94 tanuló azért nem jelent meg, mert a vizsga előtt más vidékre távozott szüleivel mezei munkába. Az iskolafelügyelő jelentései szerint az eredmény a legfőbb iskolában jó és kifogástalan. A legkiválóbbak a lévai körzetnek iskolái, amelyekben a megjelent 125 tanuló mind sikerrel tette le a vizsgálatot. A szép eredmény a lévai körzet tanítóinak buzgó fáradozását dicséri.

— **Gyűjtés tűzkárosultaknak.** Emlegettük annak idején, hogy Apáthegyalján nagy tűz pusztított, amely a község egy részét elhamvasztotta és sok embert inségre döntött. A tűz által okozott kár meghaladja a 150 ezer koronát s abból alig egy harmad térült meg a biztosítás által. *Mailath István*, vármegyénk alispánja most a városok és községek lakosságát adakozásra szólította fel a tűzkárosultak javára. Hisszük, hogy a felhívásnak meg is lesz az óhajtott szép eredménye.

— **Reform a tanítóképzőben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter reformtervezetének megvalósítását azszal kezdte meg, hogy a tanítóképzőket revízió alá vette. Eljárásával azt akarja elérni, hogy ezen iskolát közelebb hozza a való élethez. Az eddig szokásban volt házi feladványokat és kézügyességi munkákat kiküszöböli, az osztályozási módot pedig megváltoztatja. Az osztályozásánál a tanulóknak nemcsak az illető tárgyban való ismeretei veendőek eltirálás alá, hanem általános ismeretei is figyelembe veendőek. A tervezet ezenkívül a jeleitek gyakorlati kiképzésének helyesebb alapokra való feltételével is foglalkozik.

— **Gyászhir.** Budapestről kaptuk a gyászjelentést, amely szerint *Reidner István* földbirtokos, a verebelyi járásnak tiszteletbeli főszolgabírája e hó 16.-án, életének 41. évében, hosszas szenvedés után meghalt. Elhunytá igen széles körben keletett nagy részvétel, mert a boldogult a vármegyének kiváló tisztviselője volt és derült kedélyével, jó modorával a társadalomban is közszerepetet vívott ki magának. Temetése folyó hó 18.-án Budapesten nagyszámú rokonainak, barátainak és tisztelőinek mély részvétele mellett ment végbe.

— **Szemetesládák az utcán.** Győr városa elhatározta, hogy szemetes ládákat állítat fel az utcákon és szigorú rendeletben arra inti a közönséget, hogy a hulladékot az e célra felállított ládába, ne pedig az utca járdájára dobja. Ezen hirdatásait azt akarjuk dokumentálni, hogy Győr város vezetősége a köztisztaság iránt nagy felelősséggel bír. — Ajanljuk az üdvös eszme megvalósítását Léva város illetékes köreinek szives figyelmébe s kérjük, hogy a köztisztaság érdekében gondoskodjék az utcai szemetes ádak felállításáról.

— **Tanmulatság Nagysallóban.** A „Nagysallói Társaság” aug. hó 14.-én sz. emlékkertben, kedvesülően idő esetén saját helyiségében, könyvtáralapja javára jótékony célu nyári tanmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 K., családijegy 4 korona. — Kezdeté esti 8 órakor. Etelekről, italokról és jó zenéről a rendezőség gondoskodik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Páros tennis-verseny.** A barsmegyei tennist kedvelők augusztus hó 8.-án és esetleg folytatólagosan augusztus hó 9.-én (szombaton és vasárnap) délután 3 órakor Aranyosmaróton a gr. Migazzy-féle parkban levő pályákon páros tennis-versenyt rendeznek. A versenyre páronként lehet nevezni augusztus hó 4.-ig Dr. *Gyapay József* titkárnál Aranyosmaróton. A nevezési díj páronként 5 korona. A versenynei a Magyar Országos Lawn-Tennis Szövetség szabályai mérvadók. A versenyt a *Benkovits*-féle étteremben társasvacsoira követi.

— **Agyonlőtte az apját.** Lélén a mult napokban *Hindiczky András* 17 éves ostaros az uraság magtárában nagyon elszaporodott patkányokra főbort-puskával lövöldözött. A lövések egyike a fiúnak a magtárban hirtelenül megjelent édes atyját érte, akinek nemcsak a melébe, de a szívébe is behatoltak a sűrűek és nyomban megölték a szegény bérest.

— **Nyári mulatság.** A Lévai Főiskolai Hallgatók Köre, melynek székhelye Budapest, mint értesülünk, ez évben is megfogja tartani Léván nyári mulatságát, amely — a közönség támogatása mellett — bizonyára szépen fog sikerülni. A rendezés már meg is kezdte a mulatságra vonatkozó előkészületeket.

— **Véletlen haláleset.** Valach Gábor, felsőpéli születésű cipészsegéd folyó hó 19-én, ma egy hete, délután három társával a Káka nevű szőlőhegyre ment sétálni. A segéd sebében egy nyitott kés volt, amelyet később nadrágszíja alá helyeztet el. Egy árok átugrásánál Valach elvesztvén az egyensúlyt, előre bukott és eközben a kés lábának főerét vágta át. A súlyosan sebesültet a kórházba szállították, ahol a saját vigyázatlanságából eredt sérüléséből még aznap belehalt.

— **Mesteri vizsgák életbeléptetésén** dolgoznak most a kereskedelemügyi minisztériumban egy új ipartörvény-tervezet keretében. Ezek a vizsgák — mint értesülünk — az iparosok elméleti és gyakorlati kiképzését tűzték ki célul. — Sok visszaélés szűnik meg majd ezen új törvény életbe lép, csak az gyakorolhat ipart és csak olyant, aki mire képesítve van és azt tényleg tanulta is; a sok kontárkodásnak véget szakította az útvös rendelkezés.

— **Tűz Léván.** E hó 22-én, az országos kirakó vásár napján, délelőtt fél 10 órakor a Kohári-utca végén *Eller* János korcsmárosnak padlásán tűz ütött ki, amely a szél élesítése folytán rövid idő alatt elpusztította a ház tetőzetét. A tűzoltóság is gyorsan kivonult a vész helyére és sikeres működésével lokalizálta a tüzet. A megéjtett hivatalos vizsgálat gyújtogatásból eredőnek állapította meg a tűz keletkezését.

— **Cigányok harca.** Nemcsak nálunk, hanem máshol is sok baj van a cigányokkal, akik egymás között sem tudnak bekecségen élni, aminek legújabb bizonyítéka a következő esemény: a garamszentkereszti cigánytelepen, amely a községnek határában van, — e hó 15-én este két cigánycsalád közt véres verekedés folyt le, amely halállal végződött. *Tomcsányi* Lajos nevű cigány kaszával és revolverrel támadt az ellenfelekre és dulakodás közben kétszer sütötte el revolverét; a golyók két cigányt találtak; az egyiknek a szemét furta át a golyó, a másiknak pedig a szájába hatolt. Erre a megebesített cigányok társai késekkel és fejszékkel rohantak a lövöldöző *Tomcsányira*, akinek az egyik cigány a fejszéjével hátáról úgy kettőre hasította a fejet, hogy azonnal meghalt. A verekedő cigányok között a helyszínén megjelent csendőrök csináltak rendet.

— **Alkoholelles kongresszus.** Budapestben folyó évi október 10—12-én lesz az Első Országos Alkoholelles kongresszus, amelyre a szervező bizottság lapunk útján is meghívja a kongresszus iránt érdeklődőket. A felhívás szeretettel kér mindenkit, egyeseket és testületeteket, egyházi és világi hatóságokat, hogy a kongresszusra tagul jelentkezni, azon résztvenni és munkáját anyagi és erkölcsi támogatásban részesíteni sziveskedjenek. A kongresszus védnöke: *Sándor* János belügyminiszter. Elnöke: gróf *Apponyi* Albertné. A tagsági díj 2 korona, amely összeg a szervező bizottság címére (Budapest, VI., Teréz-körút 40—42) küldendő be.

— **Rendőröktyák.** A belügyminisztérium a rendőröktyák alkalmazása tárgyában rendeletet bocsátott ki a városokhoz. Ez a rendelet e napokban Lévára is megérkezett. Ha a jelek nem csalnak, az éjjeli kőbor ebek helyett, melyeknek száma az utóbbi időben az ellenük alkalmazott szigorú eljárás folytán erősen megcsappant, — nemsokára rendőröktyák fognak az utcákon cirkálni és akkor bizony befollegott az éjszakai lovagoknak.

— **Táncvizsga.** *Kreutz* Gyula főv. táncosnár, a deákcsoporthoz növendékeivel

1914. augusztus 1-én (szombaton), a városi szálló színházteremben, kottilionnal és látványossági táncokkal egybekötött táncvizsgát rendez. A vizsga kezdete este fél 9 órakor. — Utána általános tánc. A zenét *Bartos* és *Sárai* zenekara szolgáltatja. A látványos táncokat *Geizler* Józsefné zongoramester kíséri. Belépti-díj személyjegy 2 korona. — Családiégy (1 ur 2 hölgy) részére 5 korona. — Felöltöttek esti csoportjának táncvizsgája augusztus 2-án vasárnap este 8 órakor lesz megtartva. — Kérnek a t. érdeklődők, hogy fél 9 órakor sziveskedjenek megjelenni, mert a látványossági táncok a vizsga elején lesznek bemutatva.

— **A városok hitelügye.** A magyar városok statisztikai adatai alapján világossá tették, hogy 137 magyar városnak ez idő szerint 488 millió korona hitelre volna szüksége. Ezek között van Léva is. A kimutatás szerint az országban 12 olyan város van, amely a pótdótot nem ismeri. Ezek között azonban, sajnos, Léva nem szerepel.

— **A katonai védők.** A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, mindazokat az ügyvédek kinevezett katonai védőkül, kiket az ügyvédi kamarák erre a tisztségre, saját jelentkezésük alapján, fölterjesztettek. A kinevezett ügyvédek száma — a *Külggy-Hadügy* értesítése szerint — a pozsonyi kamara területén 34.

— **Kulturház Vinkovcén.** A horvát földön, Vinkovcén élő nagyszámú magyarság elhatározta, hogy magyar kulturaházat létesít, amelynek helyiségeiben az ott levő társaságok, annak jól szervezett daloskőre nyerne helyet, ahol időközönként a hazaszeretet ápolása céljából előadásokat tartanának. De, mint nekünk is írják, a vinkovcei magyarok szép tervüket saját erejükből megvalósítani nem bírják. A belügyminiszter a nemes és hazatiszta elmozdítására a gyűjtést megengedte. A társaság vezetői lapunk útján is arra kérik a közönséget, hogy némi adománnyal a nagy és szép cél elérését lehetővé tegye. Adományokat elfogad a *Testvériség* daloskör, Vinkovce, Szerémvármegye.

— **Fehér kabaré.** A *Medgyesszay* kabaré a Royal oriteum tagjai: *Szalontay* Ferike, *Ocskay* Maly, *Árnyai* Károly, *Gyemis* Ede és *Czegledy* Gyula, — ma este, a városi szálloda kaveházában fehér kabarét rendeznek, amelynek műsora — a meghívó szerint — teljesen fehér, leányok is meghallgathatják. Az igen érdekes műsor számai a következők: A kivándoró, Oh szent művészet, A zalogház, A patika, Krausz ur mutat, Az ebéd, A Denikó, A szabadjegy, Lovaglás, A bank, A sör kabarevendég. Eze en kívül *Szalontay* Ferike és *Árnyai* Károly több kript és *Czegledy* Gyula saját szerzeményű chansonját fogja előadni. Kezdeté este fél 9 órakor

— **Hatósági védelem a léghajósoknak.** A párisi Aero Cub de France távolisági léghajó-versenyt rendez Magyarországon keresztül. Az alispáni hivatalokhoz e napokban leírt érkezett a belügyminiszter: a léghajósok és léghajók hatósági védelme tárgyában. A belügyminiszter utasítja az alispant, hogy intezzenek felhívást a lakossághoz, hogy az esetleg itt leszálló aviatikusoknak legyen segítségére.

— **Záróra és munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetéről szóló törvényjavaslat 14. szakasza úgy intézkedik, hogy korcsmák, vendéglők és más italmérő helyiségek vasárnap nyitva tarthatók ugyan, de délelőtt 10 órától kezdve égetett szeszess italokat nem mérhetnek ki. A vendéglősök és korcsmárosok — mint értesülünk — mozgalomra készülnek most a törvényjavaslat ellen, amely szerintük halálos csapást mér a korcsmárosokra.

— **A máv. bevétele.** Az államvasutak május hónapban elért összes bevétele a most megjelent hivatalos kimutatás szerint 34,304,809 korona, vagyis 965,979 koronával több, mint 1913. májusban. A hazai összes vasutak 1914. májusában

46,911,982 koronát vettek be, tehát 1,178,814 koronával többet, mint tavaly májusban.

— **Méhszurás reuma ellen.** Már a régi jó öregek is emlegették, hogy meghülésből eredő reuma ellen gyógyhatással bír a méh szurása. A szurás helyén ugyan kissé fájdalmas daganat szokott támadni, amely azonban hamarosan elmúlik s vele együtt a reuma is elmúlik. Különös, hogy vannak egyes emberek, kikre a méh fulánkja nem bír látható behatással, de ha ezeknek valamely teetrésze reumát kap, a méhszurás ezen a részen daganatot idéz elő, melynek fenti gyógyhatása is észlelhető.

— **Földbeasott oszlopokat a korhadástól megvéendő,** tudvalevőleg különféle konzerválószerrel impregnálnak (karbolineum, kátrány, kékalicolat stb.) vagy megszenesítenek azon részében, amely a földre jön. Egy német közlemény szerint igen egyszerűen s olcsón ezt az oszlopvédést úgy is végre lehet hajtani, hogy tizen-négy nappal a földbehelyezés után megfürja az ember az oszlop tövét a talaj szintje és közvetlenül az alatt, be az oszlop közepéig s az így keletkezett csatornába olajat vagy (akác- és csereszlopba) petrolumot önt, aztán a talaj feletti nyílást faszeggel bedugja. A beöntést tavaszkor, nyáron és őszkor ha megismétljük, sok éven át ép marad az oszlop földben levő része. Lággy fába sűrűbb, keménybe higabb olaj öntendő.

— **Benzinmotorral dolgozó kőiparosok figyelmébe.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a motorbenzin árát 1914. év végéig, illetőleg további intézkedésig métermázsáinként 24 koronában állapította meg.

— **A világ búzatermése.** A római nemzetközi mezőgazdasági intézet Olaszország előre látható őszi búzamenyiségét 49 millió, Oroszországtól 80,842,000, az Észak-Amerikai Egyesült Államoktól 174,638,000 és Japánét 6,489,000 métermázsára becsüli, a mi a tavalyi termés alapján 84, 100-5, 121-9 és 94-6 százalékot jelent. Az Észak-Amerikai Egyesült-Államok tavaszi búzatermése előre láthatólag 71,306,000 q, vagyis 109-2%-a lesz a tavalyi terméknek. Őszi rozs európai Oroszországban a tavalyi termékkel szemben 96-7 százalékra, vagyis 236,876-000 fog előreláthatólag emelkedni. Árpatermés az Egyesült-Államokban 44, 850-000, Japánban pedig 22,373,000 métermázsára lesz, vagyis 115-6 illetőleg 94-2 százalék a tavalyi termékhez képest. A zabtermést öt millió métermázsára becsülik és az Egyesült-Államokban 176,502,000 métermázsára, vagyis 79-2, illetőleg 103-4 százalékra.

— **Hányan tértek át más vallásra?** A kultuszminisztérium „Magyarország köroroktatásügye 1912-ben” című kiadványában az áttérésekre vonatkozó következő adatokat közli: 1912-ben összesen 6321 ember változtatta vallását. Az áttérések folytán a latin szertartású katolikus egyház 1123 hívőt, a baptista felekezet 264 hívőt nyert; ezzel szemben az izraelita felekezet 416, a görögkeleti egyház 347, a református 213, az unitárius 73, egyéb felekezetek 26 hívőt veszítettek, 1896-tól 1912-ig az áttérések összes száma 103-870 volt. A latin szertartású katolikus egyház nyeresége 21-093 a görögkeleti katólikusoké 2436, az unitáriusé 330, a baptistáké 2123 hívő, míg a református egyház híveinek számát az áttérések az említett időtartamban 8715, az evangélikus egyházét 4837, a görögkeletiét 6362, az izraelitáit 5822, egyéb vallását 246 hívővel fogyasztották meg.

— **A gazdasági géptulajdonosok felelőssége.** Főlmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a Kuria, hogy a gazdasági üzemből a gépek mellett alkalmazott egyénekért balesetek miatt a géptulajdonos az üzem veszélyességén alapuló objektív felelősség nem terheli, hanem a gazdasági üzemből a géptulajdonos csak annyiban tartozik a biztosítási kötelezettségben tulmenőleg magánjogi kártérítési felelősséggel, amennyiben mulasztás vagy gondatlanság állapítható meg terhére.

**Csak egy hajszálon függ a cse-
csemő élete, ha emésztése nincsen rend-
ben.** Éppen ezért ne mulasszon el gyerme-
kének idejekorán Nestlé-lisztet adni, ami
által a jövőre nézve magát csak súlyos fájd-
almaktól óvja meg. Próbadozokat és
tanulások rőpiratát a gyermeknevelésről
teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég,
Wien, I, Bibertrasse 92 P.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Vömnek, Tóth Ferencz uradalmi inté-
zőnek elhunytával kifejezésre juttatott enyh-
tő szíves részvétért — gyászba borult
családom nevében — hálás köszönetemet
nyilvánítom.

Léva, 1914. július hó 25.

Holló Sándor.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a bennünket ért
súlyos gyász felett érzett őszinte részvétük-
kel fájdalomukat enyhíteni törekedtek, hálás
köszönetet mondunk.

Léva, 1914. július hó.

Hartl Rezső és családja.

Sport.

Carpáthia — L. I. F. C. — 4: 1.

Városunknak vasárnap egyedül álló
sportszociációja volt a „Lévai Ifjúsági Foot-
ball Club” és a budapesti „Carpáthia” mér-
kőzése. A „Carpáthia” csapata a budapesti
felsőbb kereskedelmi iskola végzett növendé-
keiből áll és igen jó klasszist képvisel.
Nagyon természetes tehát, hogy a sportpár-
toló közönség majdnem teljes számban ke-
restet fel a L. I. F. C. pályáját, ahol a mér-
kőzést tartották. Tekintve a L. I. F. C. ed-
digi sikereit és formáját, mindenki győze-
lemre vagy legalább is eldöntetlen eredményre
számított. Ez a számítás azonban balul ütött
ki. L. I. F. C. erősen megverve került ki a
játékból s ez annál inkább sajnálatraméltó
mert a játék közben L. I. F. C. tölénye
„Carpáthia felett kétségtelen volt. A mér-
kőzés sorsát csakis a bíró döntötte el. Erély-
telen, a „Carpáthia” játszóitól nagyon is
befolyásolt, homályos és kapkodó bírások
mindig a „Carpáthia” malmára hajtotta a
vizet. Így történt azután, hogy a L. I. F. C.
játékosai — látva, hogy a bíróól semmitsem
várhatnak és hogy a mérkőzés eredményén
bárhogyan igyekeznek is, mitsem változtat-
hatnak — az amugyis durván játszó pesti-
ekkel szemben durva és szemet nem nagyon
gyönyörködött játékhöz folyamodtak. Ez a
játék — mely kü önösen a mérkőzés végén
kezdett végkép elsekélyesedni, teljesen el-
lentéte volt az első felidő elején produkált
szép játéknak. A L. I. F. C. a játék elején
szokott formájában játszott. Védelme külö-
nösen a halsor — mindvégig megálta a
helyét. Kifogás, a mérkőzés további folyá-
sában csakis az akcióképtelen csatársorra
tehető. A vezető góllal „Carpáthia” szerzi
meg a játék 36-ik percében s az a kétség-
telenül minden méltanyosság nélkül meg-
telt góllal a játék eddigi szép menetét vég-
kép rossz irányba terelte (Felidő: 1: 0).

A második felidőben L. I. F. C. kie-
gyenlítetni igyekszik, ami az 5-ik percben
sikerül is. A mérkőzés, további „Carpáthia”
javára itált 3 góllal közül 2 a bíró befo-
lyásolt bírásokból eredt és semmiesetre
sem irható a L. I. F. C. rovására.

Tanügy.

A késmárki állami felső kereskedelmi
iskolának hozzáuk beküldött értesítője alap-
ján t. olvasóinkkal a következőket közöljük:

Ez iskolába felvételtnek oly tanulók, kik
a felső népiskola II-ik, a polgári- és reális-
iskola vagy a gimnázium IV.-ik osztályát (a
latin nyelvből nyert osztályzat nem jó tekint-
etbe) — sikerrel végezték. A III-ik évfolyam
befejezése után a tanulók érettségi
vizsgálatot tesznek. Ezen bizonyítvány alap-
ján elnyerik az egyéves önkéntességi jogot
és alkalmazást nyernek üzletekben, gyárak-
ban, biztosító- és pénzügyintézetknél és mind-
azon hivatalokban, melyeket az 1888. évi
I. t. c. e öttük megnyitott. Beléphetnek a
kereskedelmi és gazdasági akadémikába, a
vasúti, posta- és távirat-tiszteket képző
vagy a közigazgatási (jegyzői) tanfolyamok-
ba, esetleg kiképezhetik magukat felső ke-
reskedelmi iskolai tanárokká

Felvételi díj 10 K., tandíj éppen úgy
mint az összes hazai állami felső keresk.
iskolákban 100 K., amely összeg részletek-
ben is fizethető. Az összes tandíjnak 1/4
részét az érdemeseknek elengedik.

Ez iskola konvikttussal van összekötve,
amelyben a tanulók havi 22 K.-ért ebédet
és vacsorát kapnak. A tanulók privát há-
zakban laknak, ahol szállást reggelivel,
uszonnával stb.-vel havi 16—28 K.-ért kap-
nak. A konvikttusban évenként 150 tanuló
ékezik.

A német nyelv tanítására — a város
sajátosságos viszonyainál fogva — igen nagy
gondot fordítanak. Minden osztály tanítvá-
nyai megosztva, a kezdők és haladók cso-
portjában tanítatnak s azonnal díjmentesen
német nyelvi társalgási gyakorlatokban is
részesülnek s mután a város lakosságá-
nak egy része német anyanyelvű, a tanu-
lóknak elég alkalma nyílik e világnyelv el-
sajátítására.

Az iskolával kapcsolatos egy női keresk.
tanfolyam, polgári, fiú- és kereskedő tanonc-
iskola.

A felső keresk. iskolákba a felvétel és
beiratás ugyan július 1-től 5-ig tart, de le-
velbeli jelentkezéseket — tudunkkal — a
vakációban is elfogadnak és az elkészítettek
most is felvezik.

Es intézet iránt érdeklődő olvasóink
bővebb felvilágosításért forduljanak az isko-
la igazgatóságához Késmárkon.

Közgazdaság.

Az ideai termés.

Megint elérkeztünk az aratáshoz. Egy
évi munkánk gyümölcsét hordjuk most egy-
be, hogy azzal gazdaságunk pénzügyi-
tét fedezzük ismét egy évig. Sajnos, az ideai
termés nem igen fogja fedezni minden gaz-
dának egy évi pénzügyi szükségletét, mert ter-
mésünk gyenge.

Magyarország termésátlagai, sajnos, nem
haladnak előre, hanem visszafelé fejlődnek.
Oda jutunk immár, hogy Ausztria, ez az
ipari állam sokkalta nagyobb terméseket
mutat fel és termésátlagai rohamosan emel-
kednek, a miénk ellenben stagnál, sőt vissz-
szafejlődik. Ennek a körülménynek egyedüli
oka az, hogy talajainkat nem trágyázzuk
kellően. Hiszen az idén is mindazon gazda-
ságokban, a melyekben dusan szoktak istálló
trágyázni, a kat. holdanként 200—300 kg.
szuperfoszfátot is alkalmaznak, kitünő ter-
més volt. Lépten-nyomon látjuk és tapasztal-
juk azt, hogy egy és ugyanazon határban
a 200-300 kg. szuperfoszfáttal is trágyázott
földeken 10—16 mázsás termés van a trá-
gyázatlanokon pedig csak 4—5 mázsás. Olyan
kivívón volt ez a folyó évben észlelhető,
hogy vetésjelentéseiben még a földmívelés-
ügyi miniszter is szücskesnek látta kiemelni,
hogy nagy terméseket csak a szuperfosz-
fáttal trágyázott földek mutatnak.

Tehát nem az időjárástól függ első sor-
ban a termés nagysága, különben lehetet-
lenség volna, hogy egy és ugyanazon határ-
ban 3 mázsás és 13 mázsás termések legyenek,
hanem függ első sorban a talajban
foglalt tápláló anyagmennyiségtől. Aki jól
trágyáz, annak soha sincs rossz termése,
aki rosszul trágyáz, annak soha sincs jó
termése.

Szívveljünk meg hát egyszer ezt az arany
igazságot, trágyázzuk földjeinket istálló trá-
gyával, zöldtrágyával, s alkalmazzunk buza
és rozsvetésünk alá 200—300 kg. szuper-
foszfátot, különben Magyarország rövidesen
oda jut, hogy ducára kitünő földjeinek,
saját kenyérszükségletét sem tudja fedezni,
mint ahogy már a folyó évben is ezer és
ezer wagon külföldi búzát kellett behoz-
nunk, hogy mindennapi kenyérszükségletün-
ket fedezhessük.

KÖNYVEK izléses és tartós bekötését elvállalja Nyitrai és Társa r. t., Léván.

Igyék naponta 1—2 palack

Szent István

dupla maláta sört,
mert ez a legelső, a valódi!!

A sörparban korszakot alkotó a

Kőbányai Polgári Sörfőzde

ezen világhírű söre, melyet ma minden országban
utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő ital, de
csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágy-
hiány, vérszegénység, álmatlanság, tüdő és gyomor-
bajoknál. Igen ajánlható lábbadozó betegeknek és
szoptató nőknek is.

Ajánlják: Dr. Korányi, Dr. Ángyán, Dr. Herczel
tanár urak Budapesten, Glax tanár ur Abáziában és
számos más szaktekintély.

LÉVAI főraktár:

Telephon szám 61. Szenessy, Tonhaiser és Tsa. cégnél.

Kapható minden jobb kávéházban, fűszer és csemegeüzletben.

Szerkesztői üzenet.

Fantázia. Elég jó téma, kevésbé jó kidolgozásban. Nem használhatjuk.

Irodalom és művészet.

A „Magyar Figyelő“ most megjelent száma vezetőhelyén lücsúztatja el Ferenc Ferdinánd trónörökösét és mondja el refleksióit a megrendítő gyászeshet. Adorján Andor a balkáni eseményeknek talán legnagyobb ismerőse nálunk, nagy tanulmányt készít a balkáni helyzetről, melyben az összes függő problémákat és eshetőségeket rendszeresen és logikusan tárja fel. *Simontits* Elemér a közigazgatási reforma alkalmából a vármegyéről ír cikket. Nagyon érdekes *Hegedűs* Istvának „Drávántúri“ című dolgozata, amely a trialista propagandára mutat rá, míg *Peisner* Ignác „Szociális kérdések a régi Budapesten“ címen érdekes kultúrtörténeti adatokat dolgoz fel. A szépirodalmi részben *Ujhelyi* Nándornak „Taban“ című regényfolytatását találjuk. A gazdaság „Följegyzések“ rovat és a „Külföldi szemle“ egészíti ki a szám értékes tartalmát.

A „Magyar Figyelő“ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrassy-út 16. szám alatt van. Az előfizetési ár egész évre 24 korona, félévre 12 korona. Megrendelhető Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedésében Léván.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1914. évi júl. hó 19-től 1914 évi júl. hó 26-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Novák István Frtusz J. Karsfa Pál Szpevár Zs	fiú	István Imre
Halalozás.		
Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ifj. Valach Gábor	18 éves	Elvérés
Jakab Erzsébet	7 éves	Vesegyulladás
Mikula Béla	1 hó	Hőrgyulladás
Simon Béla Mihály	2 éves	Tüdőgyulladás

Lévai piaciárak.

Rovatvezető : Dr. Horváth Gyula csendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 25 kor. 60 fillértől 26 kor. 20 fill. Kétszeres 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. Rossz 19 kor. 20 fill. 19 kor. 60 fill. Arpa 13 kor. 60 fill. 14 kor. 60 fill. Zab 15 kor. 40 fill. 16 kor. — fill. Kukorica 17 kor. 80 fill. 18 kor. — fill. — Lencse 32 kor. — fill. 33 kor. — fill. — Bab 16 kor. 80 fill. 17 kor. 80 fill. — Köles 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként : Vörös lóhere természetitől arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna természetitől arankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű aránkás 115—102.

Vasuti uj menetrend 1914. június hó 15-től.

G.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána				Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence			
Gr.-Berzence ind.	604	1225	525	Budapest ind.	705	210	655
Jálna . . .	610	1232	532	Bécs . . . ind.	1125	925	450
Saskó-Váralja*	619	1242	542	Párkány-Nána ind.	540	855	108
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	550	Köhid-Gyarmath	555	910	128
Geletnek-Szklénó	643	109	609	Kéménd . . .	608	923	136
Szénásfalu-Vihnye	649	116	616	Bény	619	934	147
Zsarnóca	711	137	639	Csata ér.	629	944	157
Zsarnóca-Fürész.*	716	142	644	Csata ind.	637	956	205
Garamrét	722	149	651	Oroszka	644	1004	212
Rudnó	732	200	702	Garam-Damásd	653	1012	221
Ujbánya . . .	738	206	708	Zseliz	705	1023	222
Bars-Berzence 6. örh.*	748	218	719	Nagy-Salló	729	1048	287
Gr.-Szt.-Benedek	807	287	739	Alsó Várad . . .	744	1103	312
Kovácsi . . .	817	249	748	Nagy-Szece . . .	748	1108	317
Nagy-Koszmály	828	259	801	Léva ér.	800	1119	328
Léva ér.	843	316	816	Léva ind.	809	1155	652
Léva ind.	504	851	1201	Nagy-Koszmály	827	1214	710
Nagy-Szece . . .	514	901	1213	Kovácsi	835	1224	718
Alsó-Várad . . .	522	907	1220	Gr.-Szt.-Benedek	858	1243	735
Nagy-Salló . . .	546	927	1240	Bars-Berzence 6. örh.	903	1255	748
Zeliz	609	945	1258	Ujbánya	914	128	759
Garam-Damásd	620	955	109	Rudnó	919	113	804
Oroszka	629	1004	121	Garamrét	930	124	815
Csata ér.	635	1010	127	Zsarnóca-Fürész.	936	131	821
" ind.	650	1020	135	Zsarnóca	958	146	834
Bény	701	1031	147	Szénásfalu-Vihnye	1012	209	853
Kéménd	711	1041	157	Geletnek-Szklénó	1023	209	853
Köhid-Gyarmath	723	1033	209	Garam-Szt.-Kereszt	1030	230	911
Párkány-Nána ér.	737	1107	223	Saskó-Váralja	1037	239	918
Budapest felé . ind.	837	331	807	Jálna	1046	249	927
" " gyors . . .	831	1236	855	Gr.-Berzence . . .	1053	257	934
" " . . . ér.	1115	545	1035				
" " gyors . . .	940	200	945				
Bécs felé . . . ind.	757						
" " gyors . . .	826	1185	308				
" " . . . ér.							
" " . . . gy.	1214	540	550				

A garmkovácsii—ar-maróti vonalon.

809	1250	702	ind.	LÉVA	ér.	843	316	816
7702	7704	7706	állomások :			7701	7711	7713
sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat				sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat
840	254	757	U	Garmkovácsii . . .	811	212	650	
846	301	793		Kovácsmocsár (f. m. h.)	806	204	642	
906	321	823		Valkócs	749	140	619	
916	331	833		Perlep	738	133	603	
926	341	843		Ar.-maróti megálló	727	106	546	
930	346	847		Petőstelep (m. r. h.)	724	102	542	
938	351	855		Aranyosmarót . . .	712	1230	520	

„Utmutató“ legújabb vasuti menetrend kapható:

Nyitrai és Társa r. t.
könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Léván.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít
Gallérokat vasal

Léva
Szepešy-utca

„CLUB“ cigarettapapíros

csak az itten látható
jelvényekkel valódi.

Minden könyvecske 100 lap.

!! Utánzatoktól óvakodjunk !!

KECSKEMÉTI KAJSZIN BARACK

— a SZIKRAI szőlőtelepről — naponként érkezik friss szállítmány. Kisebb részletekben kilója 40 fillér, 25 kilótól árkedvezménnyel vehető át Léván.

Rendelményeket szívesen közvetít Léva, 1914. július hó 25.

NYITRAI és TÁRSA r. t. cég.

Ház eladás.

Léván, Bati-utca 24. számú ház eladó.

Bővebbet ott a házban.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Koksiz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szaion szén m/m 380 koksiz 480 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

szállító

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

Hóditó körútra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KŐBÁNYÁN

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és Schrantz gőzcséplő lészletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Eächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Világhírű RAPID lésczoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

MIELŐTT KÉVEKÖTELEKBEN

beálló szükségletét fedezné
hivja fel ajánlattételre

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedését

Alapítottatt 1881.

LÉVA

Telefon szám 14.